

Рішення, прийняті другою судовою палатою Вищого адміністративного суду України

П О С Т А Н О В А

ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

від 4 липня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Зайцева М. П. (головуючий), Зайця В. С., Рецебуринського Ю. Й., Черпака Ю. К., Цвіркуна Ю. І. (судді), за участю: представника позивача — П., представника Вищої кваліфікаційної комісії суддів України — З., розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовом ВАТ «Південний радіозавод» до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — Комісія) про визнання незаконним рішення,

В С Т А Н О В И В:

У травні 2012 р. ліквідатор ВАТ «Південний радіозавод» П. звернувся до суду з вказаним адміністративним позовом, у якому з урахуванням уточнень та доповнень просив:

— визнати незаконним рішення Комісії від 9 квітня 2012 р. № 2414/ДП-12 про відмову у відкритті дисциплінарної справи щодо суддів Дніпропетровського апеляційного господарського суду Д. та Л.;

— зобов'язати Комісію прийняти нове рішення щодо суддів Дніпропетровського апеляційного господарського суду Д. та Л.

В обґрунтування позовних вимог зазначив, що оскаржуване рішення Комісії про відмову у відкритті дисциплінарної справи відносно суддів Дніпропетровського апеляційного господарського суду Д. та Л. є незаконним та таким, яке прийнято з порушенням чинного законодавства.

Представник Комісії у запереченні стверджує, що Комісія діяла в межах чинного законодавства України, жодних порушень під час розгляду скарги позивача не допущено. Вважає вимоги позову безпідставними, оскільки в діях Комісії відсутнє порушення прав та інтересів позивача, а рішення є законним, обґрунтованим, прийнятим на підставі і в межах повноважень та у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України.

В судовому засіданні представник позивача позовні вимог підтримав, просить суд задовольнити їх повністю з підстав, викладених у позовній заяві.

Представник Комісії в судовому засіданні просить відмовити в задоволенні позовних вимог. Зазначила, що оскаржуване рішення Комісії прийнято відповідно до чинного законодавства, а порушення, викладені у скарзі пози-

вача, не місять підстав, передбачених ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», для відкриття дисциплінарної справи.

З'ясувавши обставини справи в межах позовних вимог та зібраних і досліджених доказів, колегія суддів доходить висновку про відмову у задоволенні адміністративного позову на таких підставах.

За своїм статусом Комісія є постійно діючим колегіальним органом у системі судоустрою України (статті 90, 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі — Закон № 2453-VI). При цьому, відповідно до ч. 6 ст. 87 цього Закону основною формою роботи колегіального органу є проведення засідань, на яких приймаються рішення встановленої форми. Рішення викладається в письмовій формі, підписується головою, членами комісії, які брали участь у розгляді дисциплінарної справи, і оголошується на засіданні.

Відповідно до ст. 84 Закону № 2453-VI дисциплінарне провадження — це процедура розгляду органом, визначеним законом, звернення, в якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді. Право на звернення зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність, має кожен, кому відомі такі факти. Проте скарга (заява) про неналежну поведінку судді повинна відповідати зразку, затвердженому і розміщеному на офіційному веб-порталі Комісії, із зазначенням відомостей про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги.

Не допускається зловживання правом звернення до органу, уповноваженого здійснювати дисциплінарне провадження, у тому числі ініціювання питання відповідальності судді без достатніх підстав, використання такого права як засобу тиску на суддю у зв'язку зі здійсненням ним правосуддя.

Дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за заявою чи повідомленням, що не містять відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді.

Вбачається, що у провадженні Господарського суду Дніпропетровської області перебувала справа № Б38/26/15/183/06 за заявою комунального підприємства «Жовтоводськтепломережа» до ВАТ «Південний радіозавод» про визнання банкрутом.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області від 20 серпня 2010 р. ВАТ «Південний радіозавод» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

27 грудня 2010 р. постановою Дніпропетровського апеляційного господарського суду апеляційну скаргу прокуратури Дніпропетровської області задоволено частково. Постанову Господарського суду Дніпропетровської області від 20 серпня 2010 р. скасовано. Відхилено клопотання комітету кредиторів ВАТ «Південний радіозавод» про перехід до процедури ліквідації.

Зобов'язано комітет кредиторів ВАТ «Південний радіозавод» до 17 січня 2011 р. вирішити питання про неналежне виконання керуючим санацією ВАТ «Південний радіозавод» арбітражним керуючим М. своїх обов'язків і погодження нової кандидатури керуючого санацією.

Постановою Вищого господарського суду України від 17 березня 2011 р. касаційну скаргу арбітражного керуючого П., керуючого санацією ВАТ «Південний радіозавод», задоволено. Вище викладену постанову суду апеляційної інстанції скасовано, постанову суду першої інстанції залишено в силі.

Також встановлено, що ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області від 13 жовтня 2011 р. у справі № Б38/26/15/183/06 у задоволенні клопотання ФДМУ про встановлення заборони на примусову реалізацію майна відповідно до положень Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» відмовлено.

5 грудня 2011 р. постановою Дніпропетровського апеляційного господарського суду апеляційну скаргу ФДМУ задоволено частково. Ухвалу суду першої інстанції змінено.

Постановою Вищого господарського суду України від 20 березня 2012 р. касаційну скаргу ліквідатора ВАТ «Південний радіозавод» П. задоволено частково. Постанову Дніпропетровського апеляційного господарського суду від 5 грудня 2011 р. скасовано, справу передано на новий апеляційний розгляд до суду апеляційної інстанції.

Не погоджуючись із прийнятими рішеннями суду апеляційної інстанції, позивач звернувся зі скаргю до Комісії, зазначаючи про істотні порушення норм процесуального права суддями Дніпропетровського апеляційного господарського суду Д. та Л.

Під час розгляду справи до суду надійшло рішення Комісії від 9 квітня 2012 р. за № 2414/ДП-12, яким відмовлено у відкритті дисциплінарної справи відносно суддів Дніпропетровського апеляційного господарського суду Д. та Л.

Приймаючи рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи, Комісія керувалася тим, що у зверненні позивача відсутні відомості про наявність ознак дисциплінарного проступку судді, передбачених ст. 83 Закону № 2453-VI, а скасування або зміна судового рішення не призводить до дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його прийнятті, крім випадків, коли порушення допущені внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків. Перевірка законності та обґрунтованості прийнятих судами рішень не належить до компетенції Комісії.

Перелік підстав дисциплінарної відповідальності судді визначений у ст. 83 Закону № 2453-VI. Відповідно до ч. 1 цієї статті суддю може бути приєднано до дисциплінарної відповідальності на таких підставах:

1) істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язані, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необгрунтоване вжиття заходів забезпечення позову;

2) невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом;

3) порушення вимог щодо неупередженості розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу);

4) систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя;

5) розголошення таємниці, що охороняється законом, в тому числі таємниці нарадчої кімнати або таємниці, яка стала відомою судді під час розгляду справи у закритому судовому засіданні;

6) неподання або несвоєчасне подання для оприлюднення декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації), зазначення в ній завідомо неправдивих відомостей.

Конституційний Суд України у рішенні від 11 березня 2011 р. № 2-рп/2011 зазначив, що давати оцінку процесуальним діям суддів щодо розгляду конкретної судової справи може лише апеляційна і касаційна інстанції при перегляді судових рішень. Оцінка процесуальних дій Вищою радою юстиції до винесення судом остаточного рішення у справі означає втручання у здійснення правосуддя, що суперечить частинам 1, 2 ст. 126, ч. 1 ст. 129 Конституції України. Положення цього рішення стосується і Комісії, яка відповідно до п. 8 ч. 1 ст. 91 Закону № 2453-VI наділена повноваженням розглядати заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів.

Оскільки доказів, що підтверджують умисне порушення норм права, встановлено не було, колегія суддів погоджується з висновками Комісії щодо відмови у відкритті дисциплінарної справи відносно суддів Дніпропетровського апеляційного господарського суду Д. та Л.

Відповідно до ч. 2 ст. 32 Закону України «Про вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР (в редакції Закону України від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (2453-17)) порушенням присяги судді є:

1) вчинення ним дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів;

2) незаконне отримання суддею матеріальних благ або здійснення витрат, що перевищують доходи такого судді та членів його сім'ї;

3) умисне затягування суддею строків розгляду справи понад терміни, встановлені законом;

4) порушення морально-етичних принципів поведінки судді.

Факти, які свідчать про порушення суддею присяги, мають бути встановлені Вищою кваліфікаційною комісією суддів України або Вищою радою юстиції (ч. 2 ст. 105 Закону № 2453-VI).

Таких фактів на час розгляду звернення Комісією не встановлено, не встановлені вони і судом.

На підставі ч. 7 ст. 86 Закону № 2453-VI питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Копія рішення Комісії про відкриття дисциплінарної справи не пізніш як через три дні з дня його прийняття надсилається судді, щодо якого відкрито дисциплінарну справу, та особі, за зверненням якої порушено справу. До рішення Комісії, яке надсилається судді, додається висновок члена Комісії, складений за результатами перевірки (ч. 8 ст. 86 Закону № 2453-VI).

Закон № 2453-VI не передбачає направлення рішень Комісії про відмову у відкритті дисциплінарної справи відповідній особі.

Вбачається, що позивача було проінформовано за його зверненням відповідно до законодавства про інформацію (лист від 20 квітня 2012 р. № 8вк-19899/11).

Враховуючи положення ч. 7 ст. 94 Закону № 2453-VI голова Комісії визначає дату, час і місце проведення засідання Комісії, перелік питань, що виносяться на засідання, і не пізніше як за десять днів до засідання повідомляє про це особу, щодо якої має розглядатися питання.

Таким чином, Комісія зобов'язана повідомляти про проведення засідання лише особу, стосовно якої буде проводитись засідання.

Посилання позивача, що оскаржуване рішення Комісії є незаконним, оскільки прийняте за його відсутності, колегія суддів не бере до уваги.

З урахуванням викладеного колегія суддів Вищого адміністративного суду України не знаходить підстав для задоволення вимоги щодо визнання незаконним рішення Комісії від 9 квітня 2012 р. від № 2414/ДП-12 про відмову у відкритті дисциплінарної справи стосовно суддів Дніпропетровського апеляційного господарського суду Д., Л. та зобов'язання Комісії прийняти нове рішення.

На підставі наведеного та керуючись статтями 18, 159–163, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні позову ВАГ «Південний радіозавод» до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання незаконним рішення відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 26 липня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Кравцова О. В. (головуючий), Веденяпіна О. А., Масло І. В., Олексієнка М. М., Сороки М. О. (судді), за участю представника відповідача — С. Н., позивача — К. О., розглянувши у відкритому судовому засіданні у приміщенні Вищого адміністративного суду України справу за адміністративним позовом К. О. до Вищої ради юстиції про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

12 червня 2012 р. К. О. звернувся до суду з позовною заявою до Вищої ради юстиції, в якій просив:

- визнати протиправною бездіяльність Вищої ради юстиції;
- зобов'язати відповідача вивчити зазначені у скарзі К. О. від 29 лютого 2012 р. факти, що містять підстави для ініціювання питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів Вищого адміністративного суду України Ч., Г., М., М. Л., С. М.

В обґрунтування позову К. О. зазначив, що 29 лютого 2012 р. він звернувся до Вищої ради юстиції зі скаргою на дії колегії суддів Вищого адміністративного суду України у складі: доповідача — Ч., суддів — Г., М., М. Л., С. М. У своїй скарзі позивач зазначив факти, що свідчать про наявність у діях цих суддів порушень вимог ст. 47 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI), Кодексу професійної етики судді під час розгляду касаційної скарги позивача на постанову Борівського районного суду Харківської області від 10 грудня 2008 р. та постанову Харківського апеляційного адміністративного суду від 12 червня 2009 р. у справі за адміністративним позовом К. О. до Управління ПФУ у Борівському районі Харківської області про здійснення перерахунку державної і додаткової щомісячної пенсії по інвалідності.

Вища рада юстиції перевірку не провела, а відповіла листом від 2 квітня 2012 р. № К-1933-3745/0/9-12 за підписом Голови Вищої ради юстиції, вказавши, що в заяві не міститься відомостей про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення суддів з посад чи про факт дисциплінарного проступку.

Позивач вказує, що у своїй скарзі він не ставив питання про звільнення суддів, а лише про неналежне виконання колегією своїх обов'язків, що полягає у недотриманні при здійсненні правосуддя Конституції та законів України, в незабезпеченні повного, всебічного та об'єктивного розгляду судових справ

з дотриманням встановлених законом строків. Дії позивача при зверненні до суду з цим позовом були направлені на те, щоб в майбутньому не допускались вчинки та будь-які дії зі сторони суддів, що порочать їх звання і можуть викликати сумнів у їх об'єктивності, неупередженості та незалежності.

В письмовому запереченні на адміністративний позов Вища рада юстиції зазначила, що не погоджується з твердженнями позивача, викладеними у позовній заяві, вважає їх безпідставними та необґрунтованими, а тому просить суд залишити позов без задоволення.

Відповідач також зазначає, що, надавши відповідь на звернення скаржника, керівник державного органу чітко виконав вимоги Закону України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР (далі — Закон № 393/96-ВР), а незгода заявника з відповіддю не свідчить про бездіяльність органу або конкретної посадової особи.

У судовому засіданні позивач підтримав свої позовні вимоги з мотивів та на підставах, викладених у позові.

Представник Вищої ради юстиції в судовому засіданні позов не визнала. Просила відмовити в його задоволенні. Пояснила, що при розгляді скарги К. О. щодо ініціювання питання за наявності підстав про притягнення суддів Вищого адміністративного суду України Ч., Г., М., М. Л., С. М. до дисциплінарної відповідальності Вища рада юстиції діяла на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законом України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР (далі — Закон № 22/98-ВР).

Питання про відкриття дисциплінарного провадження Вища рада юстиції як колегіальний орган вирішує за поданням члена Ради, а не за зверненням інших суб'єктів.

Звернення розглядаються посадовими особами Вищої ради юстиції в порядку Закону № 393/96-ВР, а не Вищою радою юстиції як колегіальним органом.

Дослідивши матеріали справи, вислухавши пояснення представників сторін, колегія суддів дійшла висновку, що позов не підлягає задоволенню на таких підставах.

Судом встановлено, що К. О. 2 березня 2012 р. звернувся до Вищої ради юстиції зі скаргою на дії суддів Вищого адміністративного суду України Ч., Г., М., М. Л., С. М. щодо вивчення зазначених у скарзі фактів порушень та ініціювання притягнення до дисциплінарної відповідальності цих суддів Вищого адміністративного суду України, в якій зазначив таке.

24 січня 2012 р. за результатами розгляду колегією суддів Вищого адміністративного суду України у складі судді-доповідача Ч., суддів Г., М., М. Л., С. М. у допуску справи до провадження за заявою К. О. про перегляд Верховним Судом України ухвали Вищого адміністративного суду України від

15 листопада 2011 р., постановленої за результатами розгляду касаційних скарг позивача на постанову Борівського районного суду Харківської області від 10 грудня 2008 р. та постанову Харківського апеляційного адміністративного суду від 12 червня 2009 р. у справі за адміністративним позовом К. О. до Управління ПФУ у Борівському районі Харківської області про здійснення перерахунку державної і додаткової щомісячної пенсії по інвалідності, відмовлено.

Під час винесення ухвали колегією суддів не враховано, на думку позивача, обставин, які мають суттєве значення для всебічного, обґрунтованого вирішення справи.

У зв'язку з цим просив вивчити зазначені у скарзі факти та ініціювати Вищою радою юстиції розгляд питання про дисциплінарну відповідальність зазначеної вище колегії суддів Вищого адміністративного суду України за порушення ними присяги.

За результатами розгляду цієї заяви Голова Вищої ради юстиції К. В. надав відповідь листом від 2 квітня 2012 р. за вих. № К-1933-3745/0/9-12, у якому вказав, що викладені у скарзі обставини стосуються правової оцінки судових рішень при вирішенні питання про допуск до провадження Верховного Суду України справи за позовом скаржника. У свою чергу, Вища рада юстиції діє в межах повноважень, визначених у ст. 131 Конституції України та ст. 3 Закону України від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР і не може втручатись у судову діяльність. Скарга не містить відомостей про факт дисциплінарного проступку суддів вищого спеціалізованого суду, які могли б бути підставою для доручення членові Вищої ради юстиції перевірити такі відомості.

Не погоджуючись з такою відповіддю та розцінюючи її як бездіяльність Вищої ради юстиції, позивач звернувся з позовом до Вищого адміністративного суду України.

Оскільки відповідачем в адміністративній справі позивач зазначив Вищу раду юстиції, на підставі положень ч. 4 ст. 18 і ст. 171-1 КАСУ розгляд справи проводиться Вищим адміністративним судом України як судом першої інстанції.

Колегія суду доходить висновку, що Вища рада юстиції бездіяльності не допустила на таких підставах.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

З огляду на загальні засади права бездіяльність суб'єкта владних повноважень — це певна форма його поведінки, яка полягає у невиконанні ним дій, які він повинен був і міг вчинити відповідно до покладених на нього посадових обов'язків і згідно з законодавством України.

Згідно зі ст. 1 Закону України № 22/98-ВР Вища рада юстиції є колегіальним, незалежним органом, відповідальним за формування високопрофесійного суддівського корпусу, здатного кваліфіковано, сумлінно та неупереджено здійснювати правосуддя на професійній основі, а також за прийняття рішень стосовно порушень суддями і прокурорами вимог щодо несумісності та у межах своєї компетенції про їх дисциплінарну відповідальність.

Формою роботи Вищої ради юстиції згідно зі ст. 24 Закону № 22/98-ВР є засідання, на яких приймаються відповідні акти, передбачені ст. 27 цього Закону.

Таким чином, при розгляді цієї справи необхідно визначити, які дії не виконала Вища рада юстиції та які повинна була та могла вчинити як колегіальний орган, не призначивши перевірку, а отже, і не перевіривши факти, що зазначені в скарзі позивача від 2 березня 2012 р.

Згідно з ч. 3 ст. 2 КАСУ у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи несправедливій дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Відповідно до ч. 1 ст. 37 Закону № 22 Вища рада юстиції може притягнути до дисциплінарної відповідальності суддів вищих спеціалізованих судів з підстав, передбачених у п. 5 ч. 5 ст. 126 Конституції України, відповідно до якого суддя звільняється з посади органом, що його обрав або призначив, у разі порушення суддею присяги, та ст. 83 Закону № 2453, що містить підстави дисциплінарної відповідальності судді.

Статтею 41 Закону № 22/98-ВР передбачено, що за наявності підстав для дисциплінарного провадження щодо судді вищого спеціалізованого суду дисциплінарне провадження відкривається за постановою Вищої ради юстиції в десятиденний строк з дня одержання даних про дисциплінарний проступок судді, а в разі, якщо ці дані потребують перевірки, — в строк, не більший десяти днів з дня закінчення перевірки.

Статтею 39 Закону № 22/98-ВР встановлено стадії дисциплінарного провадження: перевірка даних про дисциплінарний проступок; відкриття дисциплінарного провадження; розгляд дисциплінарної справи; прийняття

рішення, тобто перевірка даних про дисциплінарний проступок є першою стадією дисциплінарного провадження.

Згідно з ч. 1 ст. 40 Закону № 22/98-ВР перевірка даних про дисциплінарний проступок здійснюється за дорученням Вищої ради юстиції або Голови Вищої ради юстиції одним із членів Вищої ради юстиції.

Таким чином, з аналізу згаданих правових норм вбачається, що перевірка даних про дисциплінарний проступок проводиться членом Вищої ради юстиції за дорученням Вищої ради юстиції або її Голови (статті 40, 25 Закону № 22/98-ВР) у випадку, коли дані про дисциплінарний проступок потребують перевірки (ст. 41 Закону № 22/98-ВР).

Як вбачається з матеріалів справи та як пояснив представник відповідача у судовому засіданні, доручення на проведення перевірки не давалось, у зв'язку з чим у члена Вищої ради юстиції були відсутні підстави для проведення перевірки.

На заяву К. О. від 2 березня 2012 р. відповів Голова Вищої ради юстиції, зазначивши, що вона не містить підстав для призначення перевірки відносно суддів.

Враховуючи, що проведення перевірки входить до повноважень члена Вищої ради юстиції, а не до повноважень Вищої ради юстиції як колегіального органу, без наявності доручення проведення перевірки взагалі неможливе, колегія суддів доходить висновку, що, не здійснивши перевірку даних про дисциплінарний проступок суддів Вищого адміністративного суду України Ч., Г, М., М. Л., С. М., викладених у скарзі позивача від 2 березня 2012 р., Вища рада юстиції як колегіальний орган бездіяльності не допустила.

Колегія суддів зазначає, що є безпідставним посилення позивача на те, що для проведення перевірки достатньо, щоб у зверненні були будь-які відомості про наявність підстав для звільнення судді або для притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Конституційний Суд України у своєму рішенні від 21 травня 2002 р. № 9-рп/2002 зазначив, що Вища рада юстиції зобов'язана перевіряти звернення народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини так само, як і звернення інших посадових осіб, органів державної влади і місцевого самоврядування, кожного громадянина, якщо в них містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади, про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду, і за результатами перевірки приймати відповідне рішення.

Таким чином, Вища рада юстиції зобов'язана перевіряти тільки ті звернення, в яких містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади, про факт дисци-

плінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду.

Відповідно до листа Голови Вищої ради юстиції від 2 квітня 2012 р. за вх. № К-1933-3745/0/912 скарга К. О. щодо ініціювання питання про притягнення суддів Вищого адміністративного суду України Ч., Г., М., М. Л., С. М. до дисциплінарної відповідальності не містила відомостей про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення з посади чи про факт дисциплінарного проступку зазначених вище суддів Вищого адміністративного суду України.

Обов'язок Вищої ради юстиції проводити перевірку заяв чи звернень, які не містять відомостей про наявність підстав для звільнення судді з посади або про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду, чинним законодавством України не передбачений.

На підставі системного аналізу ч. 1 ст. 2, ч. 1 ст. 3, ч. 1 ст. 6 КАСУ слід зробити висновок, що позивач може звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушено його права, свободи або інтереси.

Колегія суддів доходить висновку, що Вища рада юстиції як колегіальний орган не порушила жодних прав, свобод та інтересів позивача, у зв'язку з чим відмовляє у задоволенні позовних вимог К. О. до Вищої ради юстиції про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити дії.

Керуючись статтями 18, 159–163, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

В задоволенні позову К. О. до Вищої ради юстиції про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ від 26 липня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Сороки М. О., Веденяпіна О. А., Кравцова О. В., Масло І. В., Олексієнка М. М. (судді), з участю представника Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Є., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом

З. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — ВККС України) про визнання дій протиправними та скасування рішення від 15 березня 2012 р. № 1683/дп-12,

В С Т А Н О В И В:

У травні 2012 р. З. звернулася в суд з позовом до ВККС України, у якому просить:

— визнати протиправними дії ВККС України щодо прийняття рішення від 15 березня 2012 р. № 1683/дп-12 про притягнення її до дисциплінарної відповідальності та застосування дисциплінарного стягнення у виді догани;

— скасувати рішення ВККС України від 5 березня 2012 р. № 1683/дп-12 про притягнення її до дисциплінарної відповідальності та застосування дисциплінарного стягнення у виді догани.

Позовні вимоги обґрунтовує тим, що оскаржуваним рішенням ВККС України за тривалий, понад встановлений законом строк розгляду справи № 2-1577/11, яка перебувала у її провадженні, до неї було застосовано дисциплінарне стягнення у виді догани.

Вказує, що строки розгляду вказаної справи було порушено нею з поважних причин: неявка відповідача, перебування її у відрядженні, зайнятість в інших судових засіданнях. Вказаним обставинам відповідачем не надано належної оцінки при прийнятті оскаржуваного рішення. Відповідачем не враховано перебування у неї в провадженні великої кількості справ, їх складність, якість розгляду цих справ. Не враховано також того, що З вересня 2010 р. її було обрано секретарем Ради суддів загальних судів України, і крім розгляду справ їй доводилось виконувати ще і громадські обов'язки.

У письмовому запереченні проти позову представник ВККС України просить відмовити в задоволенні позову. Зазначає, що оскаржуване рішення є законним, обґрунтованим, прийнятим на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Позивачка просить розглянути справу за його відсутності, позовні вимоги підтримує.

Представник ВККС України проти позову заперечує на підставах, зазначених у письмовому запереченні проти позову.

Заслухавши пояснення представника ВККС України, дослідивши матеріали справи, колегія суддів дійшла висновку, що позов підлягає частковому задоволенню з огляду на таке.

Встановлено, що Постановою Верховної Ради України від 18 березня 2008 р. № 527-VI З. обрана на посаду судді Ленінського районного суду м. Луганська безстроково.

15 березня 2012 р. ВККС України прийнято рішення № 1683/дп-12 про притягнення її до дисциплінарної відповідальності та застосовано до неї дисциплінарне стягнення у виді догани.

Вказане рішення ґрунтується на таких обставинах.

31 травня 2010 р. до Ленінського районного суду м. Луганська надійшла позовна заява Р. до А. про захист честі, гідності та ділової репутації, відшкодування матеріальної і моральної шкоди, яку було передано до провадження судді З.

Ухвалою суду від 4 червня 2010 р. відкрито провадження у зазначеній цивільній справі та призначено її до попереднього судового засідання на 8 липня 2010 р.

Під час розгляду справи попереднє судове засідання переносилось дев'ять разів з різних підстав: за клопотанням відповідача у справі, знаходження судді у відрядженні, зайнятості судді в іншому процесі при розгляді кримінальної справи, знаходження судді у нарадчій кімнаті в іншій цивільній справі, неявки позивача та його представника.

21 березня 2011 р. справу призначено до розгляду у відкритому судовому засіданні на 20 квітня 2011 р., у якому робилося чотири перерви через неявку у судове засідання відповідача у справі, знаходження судді у відрядженні, зайнятості судді у розгляді іншої цивільної справи.

Ухвалою суду від 11 жовтня 2011 р. задоволено заяву Р. та його представника про відвід судді.

20 жовтня 2011 р. вказану справу прийнято до провадження судді цього ж суду З. та призначено до розгляду у відкритому судовому засіданні на 26 жовтня 2011 р. У судове засідання 26 жовтня 2011 р. сторони не з'явилися, у зв'язку з цим було оголошено перерву.

27 жовтня 2011 р. до суду від Р. надійшла заява про вжиття заходів забезпечення позову, яку ухвалою суду від 1 листопада 2011 р. задоволено частково. Інформації щодо закінчення розгляду справи під час проведення вказаної перевірки до ВККС України не надходило.

Даючи юридичний аналіз діям і рішенням ВККС України, колегія суддів зазначає таке.

Згідно зі ст. 90 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI) ВККС України є постійно діючим органом у системі судоустрою України, порядок роботи якого визначається її регламентом, прийнятим більшістю від загального складу ВККС України.

Пунктами 8, 9 ч. 1 ст. 91 Закону № 2453-VI передбачено, що до повноважень ВККС України, серед інших, віднесено розгляд заяв та повідомлень про дисциплінарну відповідальність суддів місцевих і апеляційних судів та за наявності підстав порушення дисциплінарних справ і здійснення дисциплінарного провадження, а також прийняття рішення за результатами дисциплінарного провадження і за наявності підстав застосування дисциплінарного стягнення до суддів місцевих та апеляційних судів.

Підстави дисциплінарної відповідальності судді закріплено у ч. 1 ст. 83 зазначеного Закону, до яких віднесено:

1) істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язані, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необґрунтоване вжиття заходів забезпечення позову;

2) невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом;

3) порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу);

4) систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя;

5) розголошення таємниці, що охороняється законом, в тому числі таємниці нарадчої кімнати або таємниці, яка стала відомою судді під час розгляду справи у закритому судовому засіданні;

6) неподання або несвоєчасне подання для оприлюднення декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік за формою і в порядку, що встановлені Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», зазначення в ній завідомо неправдивих відомостей.

Частиною 2 ст. 87 Закону № 2453-VI передбачено, що при обранні дисциплінарного стягнення стосовно судді враховуються характер проступку, його наслідки, особа судді, ступінь його вини, обставини, що впливають на можливість притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до ч. 1 ст. 88 Закону № 2453-VI до суддів може застосовуватися дисциплінарне стягнення у виді догани.

Приймаючи рішення про притягнення судді З. до дисциплінарної відповідальності у виді догани, ВККС України керувалася тим, що під час розгляду справи було допущено її тривалий, понад встановлені законом строки розгляд, попереднє судове засідання переносилося дев'ять разів, що є порушенням норм процесуального права. За результатами розгляду дисциплінарної справи було встановлено порушення суддею норм процесуального законодавства при розгляді вказаної справи, яке спричинило порушення прав і законних інтересів учасників процесу. При цьому як на підставу притягнення судді до дисциплінарної відповідальності у рішенні зроблено посилання на пункти 1 та 2 ч. 1 ст. 83 Закону № 2453-VI.

На порушення п. 3 ч. 6 ст. 87 Закону № 2453-VI у рішенні не зазначено мотивів, якими ВККС України керувалася при вирішенні питання про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності на підставі п. 1 ч. 1 ст. 83 вказаного Закону.

Однією з підстав притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, на яку зроблено посилання в оспорюваному рішенні, є невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом (п. 2 ч. 1 ст. 83 Закону № 2453-VI). Зі змісту вказаної підстави видно, що вона може бути застосована за умови порушення суддею встановленого законом строку розгляду справи, а також невжиття передбачених законом заходів щодо їх розгляду за наявності такої можливості.

Питання про те, чи не зумовлене було об'єктивними причинами порушення встановленого законом строку розгляду справи, відповідачем не досліджувалось, у рішенні з цього приводу висновків немає. В тому числі не досліджувалось питання про те, чи не вплинули на строки розгляду справи навантаження судді Ленінського районного суду м. Луганська З., а також виконання нею громадських обов'язків.

На порушення вимог ч. 2 ст. 87 Закону № 2453-VI відповідачем не враховувались особа судді, ступінь її вини, обставини, що впливають на можливість притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

З огляду на наведене колегія суддів вважає, що викладені у рішенні ВККС України обставини не є достатніми для висновку про вчинення суддею З. дисциплінарного проступку.

Відповідно до ч. 2 ст. 11 КАСУ суд розглядає адміністративні справи не інакше як за позовною заявою, поданою відповідно до цього Кодексу, і не може виходити за межі позовних вимог. Суд може вийти за межі позовних вимог тільки в разі, якщо це необхідно для повного захисту прав, свобод та інтересів сторін чи третіх осіб, про захист яких вони просять.

Згідно з ч. 5 ст. 171-1 КАСУ Вищий адміністративний суд України за наслідками розгляду справи може:

1) визнати акт Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України незаконним повністю або в окремій його частині;

2) визнати дії чи бездіяльність Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України протиправними, зобов'язати Верховну Раду України, Президента України, Вищу раду юстиції, Вищу кваліфікаційну комісію суддів України вчинити певні дії.

До повноважень Вищого адміністративного суду України як суду першої інстанції не віднесено скасування актів вказаних суб'єктів.

З метою повного захисту прав, свобод та інтересів, про які порушено питання у позові, оспорюване рішення підлягає визнанню незаконним.

Позовна вимога про визнання протиправними дій Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо прийняття рішення від 15 березня 2012 р.

№ 1683/дп-12 охоплюється позовною вимогою про визнання цього рішення незаконним, і тому підстав для її задоволення немає.

На підставі викладеного, керуючись статтями 11, 160, 167, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

Позов З. до ВККС України про визнання дій протиправними та скасування рішення задовольнити частково.

Визнати незаконним рішення ВККС України від 15 березня 2012 р. № 1683/дп-12 про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді Ленінського районного суду м. Луганська З. та застосування до неї дисциплінарного стягнення у виді догани.

У задоволенні позову З. до ВККС України про визнання протиправними дій щодо прийняття рішення від 15 березня 2012 р. № 1683/дп-12 про притягнення її до дисциплінарної відповідальності та застосування дисциплінарного стягнення у виді догани відмовити.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 31 липня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Зайця В. С. (головуючий), Кочана В. М., Кравцова О. В., Цвіркуна Ю. І., Черпака Ю. К. (судді), розглянувши в порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом П. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання дій протиправними, зобов'язання вчинити дії, скасування рішення та стягнення моральної шкоди,

В С Т А Н О В И В:

2 липня 2012 р. П. пред'явив адміністративний позов до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — ВККС України), в якому просив:

— визнати протиправними дії відповідача щодо відмови у наданні копії рішення ВККС України про відмову у відкритті дисциплінарної справи щодо судді Деснянського районного суду м. Києва З. від 23 травня 2012 р.;

— зобов'язати відповідача надати завірену копію зазначеного рішення ВККС України від 23 травня 2012 р. № 3293/дп-12;

— визнати протиправними дії відповідача при постановленні рішення ВККС України про відмову у відкритті дисциплінарної справи щодо судді Дніпровського районного суду м. Києва Г. від 10 травня 2012 р. № 2925/дп-12;

— скасувати рішення ВККС України від 10 травня 2012 р. № 2925/дп-12 та направити справу на новий розгляд з відкриттям дисциплінарної справи;

— стягнути з відповідача моральну шкоду в розмірі 5 000 грн.

В обґрунтування позовних вимог зазначив, що оскаржуване рішення ВККС України від 10 травня 2012 р. підлягає скасуванню як таке, що ґрунтується виключно на висновках і припущеннях, зроблених без дослідження матеріалів справи, які є упередженими, голослівними та не відповідають дійсності і матеріалам справи.

Вказує, що ВККС України не дослідила того факту, що суддя Дніпровського районного суду м. Києва Г. суттєво пошкодив і не зумів відновити оригінальні файли аудіозапису жорсткого диску комп'ютера, однак зробила висновок про неможливість заміни диску та аудіозапису.

Крім цього, на його звернення про видачу копії рішення від 23 травня 2012 р. головою ВККС України С. йому було відмовлено у наданні копії вказаного рішення ВККС України.

В запереченнях представник відповідача зазначив, що, приймаючи оскаржуване рішення, ВККС України врахувала, що під час проведення перевірки членом ВККС України скарги позивача було досліджено матеріали справи. Встановлено, що під час розгляду справи судом було вжито заходів щодо належного розгляду заяви позивача. Порушень, які б могли стати підставою для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності відповідно до ч. 1 ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI), під час проведення перевірки не встановлено. Враховуючи зазначене, ВККС України 10 травня ухвалила рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи відносно судді Дніпровського районного суду м. Києва Г.

ВККС України повідомляла П. про результати проведеної перевірки його скарг, копії рішень від 10 та 23 травня ВККС України надіслала позивачу відповідно 20 червня 2012 р. та 18 липня 2012 р.

Заслухавши суддю-доповідача, дослідивши матеріали справи, колегія суддів дійшла висновку, що позов задоволенню не підлягає з огляду на таке.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді визначений у ст. 86 Закону № 2453-VI та розділі XIII Регламенту, який діяв на момент розгляду скарги, відповідно до яких вказана процедура передбачає такі стадії: 1) здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності; 2) відкриття дисциплінарної справи; 3) розгляд дисциплінарної справи; 4) прийняття рішення по справі органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

Перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом ВККС України у порядку, встановленому Законом № 2453-VI.

Член ВККС України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених у ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи. Висновок члена ВККС України та зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд ВККС України.

Підстави притягнення до дисциплінарної відповідальності судді визначено ч. 1 ст. 83 Закону № 2453-VI.

Питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує ВККС України.

Судом встановлено, що 14 листопада 2011 р. П. подав скаргу до ВККС України про притягнення судді Дніпровського районного суду м. Києва Г. до дисциплінарної відповідальності за допущені порушення при розгляді його позовної заяви до управління ПФУ в Дніпровському районі м. Києва про визнання дій незаконними.

Членом ВККС України М. за результатами перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді Дніпровського районного суду м. Києва Г. до дисциплінарної відповідальності складено висновок з пропозицією відмовити у відкритті дисциплінарної справи відносно зазначеного судді.

Рішенням ВККС України від 10 травня 2012 р. відмовлено у відкритті дисциплінарної справи відносно судді Дніпровського районного суду м. Києва Г., оскільки встановлено, що твердження позивача П. щодо невідповідності рішення, яке було проголошено 18 жовтня 2011 р., та рішення, що знаходиться в матеріалах справи, не відповідає дійсності, адже будь-якої заміни процесуальних документів не відбулось. Оригінали документів та компакт диск, на якому записані судові засідання, знаходяться в матеріалах справи. Посилання позивача про заміну диску судового засідання не відповідає дійсності, оскільки це технічно неможливо зробити із записом голосів усіх учасників процесу.

Тривалість розгляду справи більше встановленого законом строку також була обумовлена об'єктивними причинами, а саме: неявкою учасників процесу в судові засідання, необхідністю витребування додаткових доказів у справі та великою завантаженістю судді.

Оскільки під час перевірки підстави дисциплінарної відповідальності судді, передбачені ч. 1 ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», не були встановлені, ухвалене ВККС України 10 травня 2012 р. рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи щодо неправомірних дій судді Дніпровського районного суду м. Києва Г. є законним та обґрунтованим.

Листом від 25 травня 2012 р. за № 8вк-18585/11 ВККС України повідомила П., що за результатами проведеної перевірки даних, викладених у скарзі, 10 травня 2012 р. ВККС України прийняла рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи відносно судді Дніпровського районного суду м. Києва Г. та 20 червня 2012 р. направила позивачу копію рішення.

18 липня 2012 р. ВККС України на звернення позивача направила йому копію рішення від 23 травня 2012 р.

Відповідно до ст. 40 Конституції України усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк.

Згідно з ч. 8 ст. 86 Закону № 2453-VI копія рішення ВККС України про відкриття дисциплінарної справи не пізніш як через три дні з дня його прийняття надсилається судді, щодо якого відкрито дисциплінарну справу, та особі, за зверненням якої порушено справу. До рішення ВККС України, яке надсилається судді, додається висновок члена ВККС України, складений за результатами перевірки.

Аналізуючи вказані норми, можна дійти висновку, що законодавством не передбачено направлення особі, за зверненням якої проводилась перевірка даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, копії рішення ВККС України про відмову у відкритті дисциплінарної справи.

Незважаючи на це, позивач був повідомлений про результати розгляду його скаргу та на його звернення йому було направлено ухвалені за його скаргами рішення.

Враховуючи викладене, суд вважає, що відповідач, провівши перевірку звернення позивача, розглянувши результати перевірки на своєму засіданні, правомірно відмовивши у відкритті дисциплінарної справи відносно судді Дніпровського районного суду м. Києва Г., повідомивши про прийняті рішення та надіславши позивачу їх копії, діяв у межах наданих Законом № 2453-VI та Регламентом ВККС України повноважень, а тому позовні вимоги задоволенню не підлягають.

Керуючись статтями 159–163, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні позову П. до ВККС України про визнання дій протиправними, зобов'язання вчинити дії, скасування рішення та стягнення моральної шкоди відмовити.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 31 липня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Зайця В. С. (головуючий), Веденяпіна О. А., Кочана В. М., Кравцова О. В., Цвіркуна Ю. І. (судді), розглянувши в порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом К. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — ВККСУ України) про скасування рішення,

В С Т А Н О В И В:

27 червня 2012 р. К. пред'явив адміністративний позов до ВККС України, в якому просив рішення ВККС України від 24 травня 2012 р. № 3435/дп-12, у частині відмови у відкритті дисциплінарної справи відносно суддів Апеляційного суду Харківської області І., К., Г. скасувати.

В обґрунтування позовних вимог зазначив, що оскаржуване рішення ВККС України від 24 травня 2012 р. підлягає скасуванню як незаконне з тих підстав, що відповідно до пунктів 1, 3 ч. 1 ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності за істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язані, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом; порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді; правил підсудності чи підвідомчості; необґрунтоване вжиття заходів забезпечення позову; порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу).

Судді Апеляційного суду Харківської області І., К., Г. у складі колегії суддів при розгляді справи № 22-ц-14069/2011 допустили істотні порушення норм процесуального права та необґрунтовано вжили заходи забезпечення позову.

В запереченнях представник відповідача зазначив, що окрім висловленої незгоди з ухвалою апеляційного суду Харківської області від 13 вересня 2011 р. про вжиття заходів забезпечення позову позивачем не зазначено відповідно до ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI) підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, не обґрунтовано, в чому саме, на його думку, полягають зазначені вище підстави, не викладено фактів і обставин порушення суддями вимог їх статусу, посадових обов'язків та присяги.

Вказано, що ВККС України не дає правову оцінку ухваленим судовим рішенням, оскільки такими повноваженням наділені виключно суди відповідних рівнів.

Заслухавши суддю-доповідача, дослідивши матеріали справи, колегія суддів дійшла висновку, що позов задоволенню не підлягає на таких підставах.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді визначено у ст. 86 Закону № 2453-VI та розділі XIII Регламенту, який діяв на момент розгляду скарги, відповідно до яких вказана процедура передбачає такі стадії: 1) здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності; 2) відкриття дисциплінарної справи; 3) розгляд дисциплінарної справи; 4) прийняття рішення по справі органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

Перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом ВККС України у порядку, встановленому Законом № 2453-VI.

Підстави притягнення до дисциплінарної відповідальності судді визначені ч. 1 ст. 83 Закону № 2453-VI.

Член ВККС України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених у ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи. Висновок члена ВККС України та зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд ВККС України.

Питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує ВККС України.

Судом встановлено, що 12 квітня 2012 р. К. подав скаргу до ВККС України про притягнення до дисциплінарної відповідальності колеги суддів Апеляційного суду Харківської області у складі: головуючого — І., суддів — К. В. та Г.

Зі змісту вказаної скарги вбачається, що позивач висловлює незгоду з ухвалою Апеляційного суду Харківської області від 13 вересня 2011 р., якою заяву ПАТ «Всеукраїнський акціонерний банк СПАТ «ВіЕйБіБанк»» про вжиття заходів забезпечення позову задоволено частково, накладено заборону відчуження автомобіля «Мерседес S550», зареєстрованого в органах державної автомобільної інспекції на ім'я К., автомобіля марки «БМВ Х6», зареєстрованого на ім'я К.

Конституційний Суд України у своєму рішенні від 11 березня 2011 р. № 2-рп/2011 зазначив, що давати оцінку процесуальним діям суддів щодо розгляду конкретної судової справи може лише апеляційна і касаційна інстанції при перегляді судових рішень. Оцінка процесуальних дій Вищою радою юстиції до винесення судом остаточного рішення у справі означає втручання у здійснення правосуддя, що суперечить частинам 1, 2 ст. 126, ч. 1 ст. 129 Конституції України.

Положення цього рішення стосується і ВККС України, яка відповідно до п. 8 ч. 1 ст. 91 Закону № 2453-VI наділена повноваженням розглядати заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів.

Рішенням ВККС України від 24 травня 2012 р. відмовлено у відкритті дисциплінарної справи відносно суддів Апеляційного суду Харківської області у складі І., К. В. та Г., оскільки не встановлено підстав дисциплінарної відповідальності, передбачених ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Відповідно до ч. 4 ст. 84 Закону № 2453-VI дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за заявою чи повідомленням, що не містять відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді, а також за анонімними заявами та повідомленнями.

Оскільки у скаргі позивача були відсутні відомості про наявність ознак дисциплінарного проступку судді та не були зазначені підстави дисциплінарної відповідальності судді, а лише висловлювалась незгода з ухваленими судом рішеннями, рішення ВККС України від 24 травня 2012 р. про відмову у відкритті дисциплінарної справи щодо неправомірних дій суддів Апеляційного суду Харківської області І., К. В. та Г. є законним та обґрунтованим.

З огляду на викладене суд вважає, що відповідач, перевібивши звернення позивача, розглянувши його на своєму засіданні і правомірно відмовивши у відкритті дисциплінарної справи відносно суддів Апеляційного суду Харківської області у складі І., К. В. та Г., діяв у межах наданих Законом № 2453-VI та Регламентом ВККС України повноважень, не порушив встановленого порядку здійснення дисциплінарного провадження, а тому позов задоволенню не підлягає.

Керуючись статтями 159–163, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні позову К. до ВККС України про скасування рішення відмовити.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 1 серпня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Шведа Е. Ю. (головуючий), Зайцева М. П., Олексієнка М. М., Рецебуринського Ю. Й., Черпака Ю. К. (судді), розглянувши в порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом Т. до Президента України про визнання незаконними дій і бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

Позивач звернувся до суду з позовом до Президента України про визнання незаконними дій і бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії, в якому просив визнати незаконною бездіяльність Президента України, що полягає в негарантуванні положень ст. 22 Конституції України шляхом нескасування постанов КМУ «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету» від 6 липня 2011 р. № 745 та «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 23 листопада 2011 р. № 1210, та зобов'язати Президента України сумлінно виконувати свої обов'язки та практично здійснювати гарантування додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина шляхом скасування всіх нормативних актів КМУ, зокрема постанов КМУ «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету» від 6 липня 2011 р. № 745 та «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 23 листопада 2011 р. № 1210.

Позовні вимоги мотивовані тим, що постанови КМУ звужують та обмежують існуючі права інвалідів, що суперечить ст. 22 Конституції України та статтям 50, 54 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Президент України, вважає позивач, допускає неправомірну бездіяльність, яка полягає у скасуванні незаконних постанов КМУ від 6 липня 2011 р. № 745 та від 23 листопада 2011 р. № 1210.

Позивач та відповідач у судові засідання не з'явилися, про день та час слухання справи повідомлялися.

Позивач у своїй заяві просить суд розглядати справу у його відсутності на підставі наявних у справі матеріалів.

Відповідно до ч. 6 ст. 128 КАСУ якщо немає перешкод для розгляду справи у судовому засіданні, визначених цією статтею, але прибули не всі особи, які беруть участь у справі, хоча і були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового розгляду, суд має право розглянути справу у письмовому провадженні у разі відсутності потреби заслухати свідка чи експерта.

Згідно з ч. 4 ст. 122 КАСУ особа, яка бере участь у справі, має право заявити клопотання про розгляд справи за її відсутності. Якщо таке клопотання заявили всі особи, які беруть участь у справі, судовий розгляд справи здійснюється в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами.

Суд, повно і всебічно з'ясувавши обставини справи, дослідивши наявні письмові докази, дійшов висновку, що позов не підлягає задоволенню на таких підставах.

У процесі розгляду справи встановлено, що позивач Т. відноситься до першої категорії осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, що підтверджується копією відповідного посвідчення.

Статтями 50 та 54 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (в редакції від 6 червня 1996 р.) передбачено право позивача на отримання пенсії та додаткової пенсії, розмір якої залежить від показника мінімальної пенсії за віком та становить певний відсоток від цього показника.

Постановами КМУ «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету» від 6 липня 2011 р. № 745 та «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 23 листопада 2011 р. № 1210 вказані пенсія та додаткова пенсія передбачені в розмірах менших, ніж Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Така невідповідність, на думку позивача, суперечить ст. 22 Конституції України, відповідно до якої, зокрема, права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Під бездіяльністю слід розуміти певну форму поведінки особи, пов'язану з невиконанням нею дій, які вона повинна була і могла вчинити в силу покладених на неї посадових обов'язків і згідно з чинним законодавством України.

Згідно з ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до п. 16 ч. 1 ст. 106 Конституції України Президент України скасовує акти КМУ та акти Ради міністрів АРК.

Згідно зі змісту вказаного положення, в сукупності з положеннями ч. 8 ст. 118, ч. 2 ст. 137 Конституції України, Президент України скасовує вище наведені акти у випадку їх невідповідності Конституції та законам України.

Пунктом 4 розділу VII Прикінцеві положення Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» встановлено, що у 2011 р. норми і положення, зокрема, статей 39, 50, 51, 52, 54 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» застосовуються у порядку та розмірах, встановлених КМУ виходячи з наявного фінансового ресурсу бюджету ПФУ на 2011 р.

На виконання вказаного положення КМУ в межах своїх повноважень прийнято постанови «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансу-

ються за рахунок коштів державного бюджету» від 6 липня 2011 р. № 745 та «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 23 листопада 2011 р. № 1210.

Рішенням Конституційного Суду України від 26 грудня 2011 р. № 20-рп/2011 визнано таким, що відповідає Конституції України (є конституційним), п. 4 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» від 23 грудня 2010 р. № 2857-VI з наступними змінами.

Суд зазначає, що вказані вище постанови КМУ не визнані у встановленому законом порядку незаконними.

Крім того, Конституційний Суд України у своєму Рішенні від 25 січня 2012 р. № 3-рп/2012 вирішив, що надання права КМУ встановлювати у випадках, передбачених законом, порядок та розміри соціальних виплат та допомоги, які фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України, пов'язуються з його функціями, визначеними в пунктах 2, 3 ст. 116 Конституції України. КМУ регулює порядок та розміри соціальних виплат та допомоги, які фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України, відповідно до Конституції та законів України.

Матеріали справи не містять доказів, які б свідчили, що суб'єкт владних повноважень (відповідач), маючи на те підстави, ухиляється від здійснення наданих йому прав.

З урахуванням викладеного Вищий адміністративний суд України не вбачає допущення Президентом України неправомірних дій або бездіяльності щодо нескасування постанов КМУ «Про встановлення деяких розмірів виплат, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету» від 6 липня 2011 р. № 745 та «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 23 листопада 2011 р. № 1210.

За таких обставин Вищий адміністративний суд України дійшов висновку про відмову в задоволенні позову повністю.

Керуючись статтями 160–163, 167, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

В задоволенні позову Т. до Президента України про визнання незаконними дій і бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

ПОСТАНОВА
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 1 серпня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Черпака Ю. К. (головуючий), Зайцева М. П., Олексієнка М. М., Рецебуринського Ю. Й., Шведа Е. Ю. (судді), за участю представника Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Є., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом Р. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — ВККС України) про визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

У червні 2012 р. Р. пред'явив позов до ВККС України про визнання протиправними дій ВККС України щодо скарг позивача від 6 вересня 2011 р., 21 грудня 2011 р., 28 лютого 2012 р., 19 березня 2012 р., 21 березня 2012 р., які полягали в тому, що ВККС України не розглянула їх своєчасно, об'єктивно і всебічно, не повернула додані до них матеріали, не вжила заходи до припинення незаконних дій, про які повідомлялось, не забезпечила поновлення порушених прав заявника, не надала своєчасні та обгрунтовані відповіді; зобов'язання ВККС України перевірити належним чином скарги від 6 вересня 2011 р., 21 грудня 2011 р., 28 лютого 2012 р., 19 березня 2012 р., 21 березня 2012 р., вжити відповідні заходи, повернути додані матеріали, дати обгрунтовані відповіді згідно з вимогами Закону України «Про звернення громадян» і ст. 40 Конституції України (а. с. 2–5).

В обгрунтування позову зазначив, що він неодноразово звертався до ВККС України зі скаргами на дії суддів Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська. Однак відповідач всупереч вимогам Закону України «Про звернення громадян» вчасно, об'єктивно і всебічно не перевіряв скарги позивача, не забезпечив поновлення його порушених прав та письмово не повідомив про результати перевірки.

В письмовому запереченні проти позову ВККС України просить відмовити в задоволенні позову. Зазначає, що при розгляді скарг на дії суддів ВККС України керується Законом України «Про судоустрій і статус суддів» та Регламентом. У встановленому Законом порядку членами ВККС України М. і В. проведено перевірку скарг позивача від 6 вересня 2011 р., 19 березня 2012 р., 21 березня 2012 р. та від 12 березня 2012 р. відповідно та складено висновки з пропозиціями про відмову у відкритті дисциплінарних справ відносно суддів Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська Є., Р., Ш., К., Л., С. та Ц. На підставі цих висновків на засіданні ВККС України прийнято рішення про відмову у відкритті дисциплінарних справ відносно названих суддів. Про прийняті рішення позивача повідомлено письмово (а. с. 28–31).

Судовий розгляд справи здійснюється за відсутності позивача, від якого надійшла заява про розгляд справи без нього (а. с. 164).

Заслухавши пояснення представника відповідача, який просив відмовити в задоволенні позову, дослідивши матеріали справи, колегія суддів дійшла висновку, що позов не підлягає задоволенню.

6 вересня 2011 р. Р. подав до ВККС України скаргу на дії суддів Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська Є., Р., Ш., К., Л., С., в якій просив притягнути названих суддів до дисциплінарної відповідальності за порушення ними строків розгляду судових справ за його участю (а. с. 35–36).

13 грудня 2011 р. членом ВККС України М. направлено лист за № 8вк-17193/11 на ім'я суддів Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська Є., Р., Ш., К., Л., С. щодо надання пояснень по суті порушених у зверненні питань та інформації про рух справ (а. с. 42–43).

21 грудня 2011 р. позивач повторно звернувся до ВККС України зі скаргою на дії вказаних суддів і дії співробітників ВККС України, які допустили порушення законодавства при розгляді його скарги від 6 вересня 2011 р. (а. с. 141–143).

Листом від 10 січня 2012 р. № 12з-895 позивача повідомлено, що за його скаргою на дії суддів Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська проводиться перевірка даних, викладених у скарзі, про результати якої буде повідомлено додатково (а. с. 15, 44, 140).

8 лютого 2012 р. з метою здійснення перевірки членом ВККС України М. надіслано повторний запит суддям Є., Р., Ш., К., Л., С. (а. с. 45–50).

11 січня 2012 р., 9 лютого 2012 р., 15 березня 2012 р. та 3 квітня 2012 р. до ВККС України надійшли пояснення суддів, процесуальні документи у справах, довідки про навантаження суддів та про показники роботи (а. с. 51–83).

У скарзі від 19 березня 2012 р. Р. додатково просив притягнути суддю Р. до дисциплінарної відповідальності за перевищення строків розгляду справ і направлення копій судових рішень, а у скарзі від 21 березня 2012 р. — суддю Є. за тривале ненаправлення справи до суду апеляційної інстанції (а. с. 105–107, 114–116).

6 червня 2012 р. за результатами перевірки скарг позивача від 6 вересня 2011 р., 21 грудня 2011 р., 19 березня 2012 р., 21 березня 2012 р., зареєстрованих у ВККС України відповідно 30 вересня 2012 р., 29 грудня 2011 р., 29 березня 2012 р. та 28 березня 2012 р., членом ВККС України М. складено висновок з пропозицією відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно суддів Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська Р., Л., С., Ш., Є., К. за відсутності визначених у законі підстав (а. с. 126–129).

Рішенням ВККС України від 14 червня 2012 р. № 3816/дп-12 у відкритті дисциплінарної справи відмовлено з огляду на відсутність підстав для при-

тягнення вказаних суддів до дисциплінарної відповідальності, передбачених ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (а. с. 130–131).

Про прийняте ВККС України рішення позивача повідомлено листом від 14 червня 2012 р. за № 8вк-17193/11 (а. с. 132).

Також 12 березня 2012 р. в ВККС України зареєстровано скаргу Р. від 28 лютого 2012 р., в якій він просив притягнути до дисциплінарної відповідальності суддю Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська Ц. (а. с. 151–152).

За результатами перевірки цієї скарги членом ВККС України В. складено висновок з пропозицією відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська Ц., оскільки умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків з боку судді Ц. в ході перевірки не виявлено (а. с. 156–157).

Рішенням ВККС України від 13 червня 2012 р. № 3808/дп-12 у відкритті дисциплінарної справи відмовлено з огляду на відсутність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, передбачених ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (а. с. 158–159).

Про прийняте ВККС України рішення позивача повідомлено листом від 2 липня 2012 р. за № 8вк-2132/12 (а. с. 160).

Стаття 84 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» визначає дисциплінарне провадження як процедуру розгляду органом, визначеним законом, звернення, в якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді.

Згідно з ч. 2 ст. 84 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» право на звернення зі скаргю (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, має кожен, кому відомі такі факти.

ВККС України є постійно діючим колегіальним органом у системі судоустрою України, який, зокрема, розглядає заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів місцевих та апеляційних судів та за наявності підстав порушує дисциплінарні справи і здійснює дисциплінарне провадження; приймає рішення за результатами дисциплінарного провадження і за наявності підстав застосовує дисциплінарне стягнення до суддів місцевих та апеляційних судів (ч. 1 ст. 90, пункти 8, 9 ч. 1 ст. 91, ч. 1 ст. 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»).

Відповідно до ч. 3 ст. 90 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» порядок роботи ВККС України визначається її регламентом, прийнятим більшістю від загального складу ВККС України.

Таким чином, розгляд скарг (заяв) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, здійснюється ВККС України

в порядку і строки, визначені Законом України «Про судоустрій і статус суддів» та Регламентом ВККС України.

Статтею 12 Закону України «Про звернення громадян» передбачено, що його дія не поширюється на порядок розгляду заяв і скарг громадян, встановлений Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

В силу ч. 1 ст. 86 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» стадіями дисциплінарного провадження є: перевірка даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, відкриття дисциплінарної справи, її розгляд і прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

Перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом ВККС України у порядку, встановленому цим Законом (ч. 2 ст. 86 Закону).

Згідно з п. 13.2.6 Регламенту ВККС України, затвердженого рішенням ВККС України від 8 червня 2011 р. № 1802/ЗП-11, строк проведення перевірки даних щодо наявності підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності не може перевищувати шести місяців з дня реєстрації заяви (скарги) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність та відкриття дисциплінарного провадження.

Член ВККС України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених у ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи. Висновок члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд ВККС України (ч. 6 ст. 86 Закону).

Питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує ВККС України (ч. 7 ст. 86 Закону).

Отже, після перевірки членом ВККС України даних скарги про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності ВККС України приймає відповідне рішення.

Матеріали справи свідчать про те, що перевірка скарг Р. від 6 вересня 2011 р., 21 грудня 2011 р., 19 березня 2012 р. і 21 березня 2012 р. проводилась членом ВККС України до 6 червня 2012 р., після чого ВККС України 14 червня 2012 р. прийняла рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи, про що того ж дня повідомила заявника. Рішення за скаргою позивача від 28 лютого 2012 р. прийнято ВККС України 13 червня 2012 р., а 2 липня 2012 р. повідомлено про нього скаржника.

Таким чином, скарги позивача від 21 грудня 2011 р., 28 лютого 2012 р., 19 березня 2012 р. і 21 березня 2012 р. розглянуто і вирішено ВККС України в межах строку, встановленого Регламентом на прийняття відповідного

рішення після перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

З огляду на викладене ВККС України розглянула і прийняла рішення за скаргами позивача в порядку і строки, передбачені чинним законодавством, яке регулює спірні правовідносини, а доводи позивача з посиланням на норми Закону України «Про звернення громадян» є безпідставними.

Суд не перевіряє законність і обґрунтованість рішень ВККС України від 13 червня 2012 р. і від 14 червня 2012 р., оскільки вони є окремим предметом судового розгляду, щодо яких позовні вимоги не заявлені.

У зв'язку з цим підстави для задоволення позову відсутні.

Керуючись статтями 160, 167, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

В задоволенні позову Р. до ВККС України про визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити певні дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А

ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

від 2 серпня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Масло І. В. (головуючий), Зайцева М. П., Кравцова О. В., Олексієнка М. М., Сороки М. О. (судді), за участю: представника позивача — П., представника відповідача — Р., розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за адміністративним позовом ТОВ «ЗАЛЬ» до Вищої ради юстиції, треті особи — судді Вищого господарського суду України П., К., С., про визнання бездіяльності незаконною та протиправною, зобов'язання вчинити дії,

В С Т А Н О В И В:

1 червня 2012 р. ТОВ «Заль» звернулося до Вищого адміністративного суду України як до суду першої інстанції із позовом до Вищої ради юстиції про визнання бездіяльності незаконною та протиправною, зобов'язання вчинити певні дії (а. с. 21–26).

Свої позовні вимоги обґрунтувало тим, що 16 січня 2012 р. Дніпропетровським апеляційним господарським судом було прийнято постанову у справі за позовом ТОВ «Заль» до ПАТ КБ «ПриватБанк» в особі

Закарпатського регіонального управління ПАТ КБ «Приватбанк» та фізичної особи — підприємця М. про стягнення безпідставно списаних грошових коштів, яку вони оскаржили до Вищого господарського суду України (справа № 5005/1814/2011).

3 квітня 2012 р. вони подали заяву через канцелярію Вищого господарського суду України про фіксування технічними засобами судового процесу.

Суд не задовольнив це клопотання, що свідчить про порушення суддями Вищого господарського суду України П., К., С. присяги судді, у зв'язку з чим вони звернулися до відповідача з відповідною заявою.

Вища рада юстиції України перевірку не провела, а відповіла листом від 10 травня 2012 р. № 5246/0/912 за підписом Голови, вказавши, що в заяві не міститься відомостей про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення суддів з посади чи про факт дисциплінарного проступку.

Просили Вищий адміністративний суд України:

— визнати незаконною і протиправною бездіяльність відповідача, яка полягає у нездійсненні перевірки даних про дисциплінарний проступок суддів Вищого господарського суду України П., К. та С., викладених у заяві позивача від 20 квітня 2012 р.;

— зобов'язати відповідача здійснити в порядку статей 39, 40 Закону України «Про Вищу раду юстиції» перевірку даних про дисциплінарний проступок суддів Вищого господарського суду України П., К. та С., викладених у заяві позивача від 20 квітня 2012 р., за наслідками якої скласти висновок (довідку) з викладенням фактів і обставин, виявлених під час перевірки, та пропозицій.

Представник позивача у судовому засіданні позов підтримав та просив його задовольнити у повному обсязі.

Представник відповідача надав заперечення (а. с. 60–62), в яких просив відмовити у задоволенні позовних вимог.

У судовому засіданні представник відповідача підтвердив доводи, викладені у запереченнях, та пояснив, що Вища рада юстиції України повинна перевіряти ті звернення, в яких містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади чи факт дисциплінарного проступку суддів Верховного Суду України або вищих спеціалізованих судів, і за результатами приймати відповідні рішення.

Питання про відкриття дисциплінарного провадження Вища рада юстиції України як колегіальний орган вирішує за поданням члена Ради, а не за зверненням інших суб'єктів.

Звернення розглядаються посадовими особами Вищої ради юстиції в порядку Закону України «Про звернення громадян», а не Радою як колегіальним органом, при чому це є правом, а не обов'язком посадової особи.

Заява ТОВ «Заль» не містила відомостей про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення суддів з посади чи факт дисциплінарного проступку, у зв'язку з чим перевірка не призначалася, а Голова Ради надав відповідь листом. Вища рада юстиції як колегіальний орган рішення не приймала, що свідчить про відсутність спору з нею як колегіальним органом.

Заслухавши пояснення учасників процесу, вивчивши матеріали справи, колегія суддів встановила таке.

20 квітня 2012 р. ТОВ «Заль» звернулося до Вищої ради юстиції України із заявою про порушення присяги судьями Вищого господарського суду України П., К., С. (а. с. 11-15), в якій зазначили таке.

3 квітня 2012 р. при розгляді справи № 5005/1814/2011 за касаційної скаргою ТОВ «Заль» на постанову Дніпропетровського апеляційного господарського суду від 16 січня 2012 р. судді Вищого господарського суду України П., К., С., незважаючи на заяву про необхідність фіксування судового процесу технічними засобами, подану до початку судового засідання, не здійснили фіксування, чим порушили п. 7 ч. 3 ст. 129 Конституції України.

У зв'язку з цим просили перевірити дані про наявність підстав для відкриття дисциплінарного провадження щодо суддів Вищого господарського суду України П., К., С., які при розгляді справи не здійснили фіксування судового процесу, відкрити дисциплінарне провадження, розглянути дисциплінарну справу, прийняти рішення про невідповідність суддів займаним посадам, внести на розгляд Верховної Ради України подання про звільнення з посад суддів у зв'язку з порушенням ними присяги (а. с. 15).

За результатами розгляду цієї заяви Голова Вищої ради юстиції К. надав відповідь листом від 10 травня 2012 р. за вих. № 5246/0/912, у якому вказав, що заява не містить відомостей для призначення перевірки відносно суддів (а. с. 16).

На думку позивача, Вища рада юстиції допустила бездіяльність, не здійснивши перевірку даних про дисциплінарний проступок суддів Вищого господарського суду України П., К., С. за заявою ТОВ «Заль» від 20 квітня 2012 р., не склавши висновок (довідку) з викладенням фактів та обставин, виявлених під час перевірки, та пропозицій.

Колегія суддів доходить висновку, що Вища рада юстиції України бездіяльності не допустила з огляду на таке.

За загальними засадами права, бездіяльність суб'єкта владних повноважень — це певна форма його поведінки, яка полягає у невиконанні ним дій, які він повинен був і міг вчинити відповідно до покладених на нього посадових обов'язків і згідно із законодавством України.

Відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. №22/98-ВР (далі — Закон № 22) Вища рада юстиції є

колегіальним, незалежним органом, відповідальним за формування високопрофесійного суддівського корпусу, здатного кваліфіковано, сумлінно та неупереджено здійснювати правосуддя на професійній основі, а також за прийняття рішень стосовно порушень судьями і прокурорами вимог щодо несумісності та у межах своєї компетенції про їх дисциплінарну відповідальність.

Формою роботи Вищої ради юстиції згідно зі ст. 24 Закону № 22 є засідання, на яких приймаються відповідні акти, передбачені ст. 27 Закону № 22.

Таким чином, при розгляді цієї справи необхідно визначити, які дії не виконала Вища рада юстиції та які повинна була та могла вчинити як колегіальний орган, не призначивши перевірку за заявою позивача від 20 квітня 2012 р., не склавши висновку (довідку) з викладенням фактів та обставин, виявлених під час перевірки, та пропозицій.

Спірні правовідносини регулюються Законом України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (із змінами та доповненнями) (далі — Закон № 2453), Законом № 22, Регламентом Вищої ради юстиції, затвердженим рішенням Вищої ради юстиції від 4 жовтня 2010 р. № 791/0/15-10 (із змінами та доповненнями) (далі — Регламент).

Згідно з ч. 3 ст. 2 КАСУ у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обгрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи несправедливій дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Відповідно до ч. 1 ст. 37 Закону № 22 Вища рада юстиції може притягнути до дисциплінарної відповідальності суддів вищих спеціалізованих судів з підстав, передбачених у п. 5 ч. 5 ст. 126 Конституції України, відповідно до якого суддя звільняється з посади органом, що його обрав або призначив, у разі порушення суддею присяги, та ст. 83 Закону № 2453, що містить підстави дисциплінарної відповідальності судді.

Статтею 41 Закону № 22 передбачено, що за наявності підстав для дисциплінарного провадження щодо судді вищого спеціалізованого суду дисциплінарне провадження відкривається за постановою Вищої ради юстиції в десятиденний строк з дня одержання даних про дисциплінарний проступок

судді, а в разі, якщо ці дані потребують перевірки, — у строк, не більший десяти днів з дня закінчення перевірки.

Статтею 39 Закону № 22 встановлено стадії дисциплінарного провадження: перевірка даних про дисциплінарний проступок; відкриття дисциплінарного провадження; розгляд дисциплінарної справи; прийняття рішення, тобто перевірка даних про дисциплінарний проступок є першою стадією дисциплінарного провадження.

Згідно з ч. 1 ст. 40 Закону № 22 перевірка даних про дисциплінарний проступок здійснюється за дорученням Вищої ради юстиції або Голови Вищої ради юстиції одним із членів Вищої ради юстиції.

Аналогічні приписи містяться у ч. 2 ст. 25 Закону № 22, відповідно до якої відомості про наявність підстав для звільнення судді з посади за порушення присяги, про факт дисциплінарного проступку судді вищого спеціалізованого суду перевіряються членом Вищої ради юстиції за дорученням Вищої ради юстиції або Голови Вищої ради юстиції.

З системного аналізу зазначених вище норм вбачається, що перевірка даних про дисциплінарний проступок проводиться членом Вищої ради юстиції за дорученням Вищої ради юстиції або її Голови (статті 40, 25 Закону № 22) тільки у випадку, коли дані про дисциплінарний проступок потребують перевірки (ст. 41 Закону № 22).

Як вбачається з матеріалів справи та як пояснив представник відповідача у судовому засіданні, доручення на проведення перевірки не давалось, у зв'язку з чим у члена Вищої ради юстиції були відсутні підстави для проведення перевірки.

На заяву ТОВ «Заль» від 20 квітня 2012 р. відповів Голова Вищої ради юстиції, зазначивши, що вона не містить відомостей для призначення перевірки відносно суддів (а. с. 16).

Враховуючи, що проведення перевірки належить до повноважень члена Вищої ради юстиції, а не до повноважень Вищої ради юстиції як колегіального органу, без наявності доручення проведення перевірки взагалі неможливе, колегія суддів доходить висновку, що, не здійснивши перевірку даних про дисциплінарний проступок суддів Вищого господарського суду України П., К. та С., викладених у заяві позивача від 20 квітня 2012 р., Вища рада як колегіальний орган бездіяльності не допустила.

За таких обставин не підлягають задоволенню позовні вимоги про визнання бездіяльності відповідача протиправною та незаконною та зобов'язання Вищої ради юстиції здійснити перевірку в порядку статей 39, 40 Закону № 22.

Також не підлягають задоволенню позовні вимоги про зобов'язання відповідача скласти висновок (довідку) з викладенням фактів і обставин, виявлених під час перевірки, та пропозицій з огляду на таке.

Частиною 2 ст. 40 Закону № 22 передбачено, що за наслідками перевірки складається довідка з викладенням фактичних обставин, виявлених під час перевірки, висновків і пропозицій.

Відповідно до ч. 2 ст. 39 Закону № 22 за наслідками перевірки складається висновок з викладенням фактів і обставин, виявлених під час перевірки, і пропозицій.

Пунктом 20 параграфу 2.2 глави 1 розділу 2 Регламенту передбачено, що за наслідками проведеної перевірки член Ради складає довідку, у якій викладає виявлені обставини і висновки, та, за наявності підстав, звертається до Ради з пропозицією про прийняття подання про звільнення судді.

Згідно з п. 15 параграфу 2.2 глави 1 розділу 2 Регламенту якщо за результатами перевірки член Ради дійде висновку про відсутність підстав для звільнення судді з посади, довідка з відповідними матеріалами розглядається безпосередньо на засіданні Ради. У разі необхідності це питання може бути попередньо розглянуто на засіданні секції.

Крім того, п. 14 параграфу 2.2 глави 1 розділу 2 Регламенту передбачено, що на підставі пропозиції члена Ради про звільнення судді та довідки про результати перевірки за дорученням секретаря секції відповідний структурний підрозділ готує проекти висновку секції.

Частиною 4 ст. 23 Закону № 22 секція приймає висновки в межах її компетенції та подає їх на розгляд Вищої ради юстиції. Аналогічна норма міститься у п. 1 параграфу 2 глави 2 розділу 1 Регламенту секції Ради.

Проаналізувавши зазначені вище норми, колегія суддів доходить висновку, що довідка з викладенням фактичних обставин, виявлених під час перевірки, та пропозиції складаються за результатами перевірки членом Вищої ради юстиції, а не Вищою радою юстиції як колегіальним органом.

Стосовно складання висновку колегія суддів зазначає, що його проект готується відповідним структурним підрозділом, а приймається він секцією Вищої ради юстиції як колегіальним органом.

Разом із тим, висновок може бути прийнято тільки після проведення перевірки, складення довідки членом Вищої ради юстиції, у зв'язку з чим були відсутні підстави для прийняття висновку на секції.

Колегія суддів зазначає, що є безпідставним посилання позивача на те, що для проведення перевірки достатньо, щоб у зверненні були будь-які відомості про наявність підстав для звільнення судді або для притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Конституційний Суд України у своєму рішенні від 21 травня 2002 р. № 9-рп/2002 зазначив, що Вища рада юстиції зобов'язана перевіряти звернення народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини так само, як і звернення інших посадових осіб, органів державної влади і місцевого самоврядування, кожного громадянина, якщо в них

містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади, про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду, і за результатами перевірки приймати відповідне рішення.

Таким чином, Вища рада юстиції зобов'язана перевіряти тільки ті звернення, в яких містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади, про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду.

Обов'язок Вищої ради юстиції проводити перевірку заяв чи звернень, які не містять відомостей про наявність підстав для звільнення судді з посади або про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду, чинним законодавством України не передбачений.

Також безпідставним є посилання позивача на ч. 7 ст. 32 Закону № 22, відповідно до якої якщо в процесі розгляду питання про звільнення судді за особливих обставин Вища рада юстиції дійде висновку про відсутність підстав для звільнення судді, проте вчинені суддею дії можуть мати наслідком дисциплінарну відповідальність, Вища рада юстиції може прийняти рішення про притягнення суддів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів до дисциплінарної відповідальності.

Як вбачається з матеріалів справи, питання про звільнення суддів за особливих обставин Вища рада юстиції як колегіальний орган не розглядала.

На підставі системного аналізу ч. 1 ст. 2, ч. 1 ст. 3, ч. 1 ст. 6 КАСУ слід зробити висновок, що позивач може звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені його права, свободи або інтереси.

Колегія суддів доходить висновку, що Вища рада юстиції як колегіальний орган не порушила жодних прав, свобод та інтересів позивача, у зв'язку з чим відмовляє у задоволенні позовних вимог ТОВ «Заль» до Вищої ради юстиції, треті особи — судді Вищого господарського суду України П., К., С., про визнання бездіяльності незаконною та протиправною, зобов'язання вчинити дії.

На підставі викладеного вище, керуючись статтями 18, 159–163, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

ТОВ «Заль» відмовити у задоволенні позову до Вищої ради юстиції, треті особи — судді Вищого господарського суду України П., К., С., про визнання бездіяльності незаконною та протиправною, зобов'язання вчинити дії.

Постанова є остаточною та оскарженню не підлягає.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 7 серпня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Кочана В. М. (головуючий), Веденяпіна О. А., Заяця В. С., Кравцова О. В., Цвіркуна Ю. І. (судді), розглянувши у письмовому провадженні адміністративну справу за позовом К. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — ВККС України) про визнання незаконним рішення від 15 березня 2012 р. № 1923/дп-12,

В С Т А Н О В И В:

К. звернулася до Вищого адміністративного суду України із позовом, в якому просила визнати незаконним рішення ВККС України від 15 березня 2012 р. № 1923/дп-12.

Обґрунтовуючи свої позовні вимоги, позивачка зазначила, що вона працює на посаді судді Балаклавського районного суду м. Севастополя. В порушення ч. 7 ст. 94 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», пунктів 3.4.1, 4.1.4, 5.3.1 Регламенту ВККС України відповідач прийняв рішення від 15 березня 2012 р. № 1923/дп-12 про відкриття дисциплінарної справи стосовно неї за результатами перевірки заяви прокурора м. Севастополя. При цьому відповідачем про день та час засідання ВККС України вона повідомлена не була, що позбавило її можливості скористатись правами учасника засідання ВККС України, передбаченими пунктом 5.4.1 Регламенту. Повідомлення або заяви про небажання або неможливість взяти участь у засіданні ВККС України вона не подавала.

Позивачка у судове засідання не з'явилась, надала заяву з проханням розглянути справу за її відсутності.

Представник відповідача надала заперечення, в яких просила відмовити в задоволенні позовних вимог, оскільки позивачка була повідомлена про засідання ВККС України шляхом розміщення оголошення на офіційному веб-порталі ВККС України, а законодавство не передбачає обов'язок запрошувати суддю на розгляд дисциплінарної справи. Крім того, суду надана заява з проханням розглядати справу за відсутності представника відповідача.

Оскільки сторони належним чином повідомлені про дату, час і місце судового розгляду і особами, які беруть участь у справі, заявлені клопотання про розгляд справи за їх відсутності, то відповідно до ч. 4 ст. 122, частин 4 та 6 ст. 128 КАСУ судовий розгляд справи здійснюється в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами.

Дослідивши обставини справи та перевіривши їх доказами у межах заявлених позовних вимог, колегія суддів встановила таке.

Судом встановлено, що позивачка працює на посаді судді Балаклавського районного суду м. Севастополя.

29 листопада 2011р. прокурор м. Севастополя звернувся до ВККС України із заявою, в якій зазначив про факти істотного порушення позивачкою норм процесуального права при здійсненні правосуддя та просив притягнути суддю до дисциплінарної відповідальності.

Членом ВККС України було проведено перевірку фактів, викладених у заяві прокурора, та складено висновок, яким запропоновано відкрити дисциплінарну справу стосовно судді Балаклавського районного суду м. Севастополя К.

За результатами розгляду пропозиції члена ВККС України рішенням від 15 березня 2012 р. № 1923/дп-12 ВККС України відкрито дисциплінарну справу стосовно судді Балаклавського районного суду м. Севастополя К.

Правовідносини, що виникли між сторонами, регулюються нормами Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон) та Регламентом ВККС України, затвердженим рішенням ВККС України від 8 червня 2011р. № 1802/зп (із змінами, внесеними рішеннями ВККС України від 10 жовтня 2011 р. № 3142/зп-11, від 15 листопада 2011 р. № 3745/зп-11, від 17 січня 2012 р. № 4/зп-12, від 27 березня 2012 р. № 11/зп-12, від 10 квітня 2012 р. № 14/зп-12) (далі — Регламент).

Відповідно до ч. 7 ст. 94 Закону голова ВККС України визначає дату, час і місце проведення засідання Комісії, перелік питань, що виносяться на засідання, і не пізніш як за десять днів до засідання повідомляє про це особу, щодо якої має розглядатися питання.

Частиною 5 ст. 94 Закону передбачено, що порядок роботи Комісії визначається її Регламентом, прийнятим більшістю від загального складу Комісії.

Згідно з п. 4.1.4 Регламенту за загальним правилом особа, щодо якої має розглядатися питання, повідомляється про дату, час і місце проведення засідання Комісії шляхом розміщення інформації про це на офіційному веб-порталі Комісії не пізніш як за 10 днів до дня проведення засідання Комісії. Винятки із загального правила повідомлення про засідання у зв'язку зі специфікою розгляду певних питань процедурної діяльності Комісії визначаються цим Регламентом (у редакції рішення ВККС України від 17 січня 2012 р. № 4/зп-12).

Відповідно до 13.3.4 Регламенту повідомлення про час та місце розгляду Комісією питання про відкриття дисциплінарної справи чи про відмову в її відкритті розміщується на офіційному веб-порталі Комісії не пізніше як за 10 днів до засідання (доповнено пп. 13.3.4 згідно з рішенням Комісії від 17 січня 2012 р. № 4/зп-12).

Як вбачається з матеріалів справи, позивачу було відомо про проведення членом ВККС України перевірки заяви прокурора м. Севастополя з проханням притягнути її до дисциплінарної відповідальності, оскільки в ході такої перевірки нею надавались відповідні пояснення та копії процесуальних документів.

Відповідач 5 березня 2012 р. розмістив на офіційному веб-порталі ВККС України інформацію про розгляд питання про відкриття дисциплінарної справи або відмову у відкритті такої справи стосовно судді К.

Таким чином, слід вважати, що про день, час та місце розгляду питання про відкриття дисциплінарної справи позивач була належним чином повідомлена.

Відповідно до п. 13.3.1 Регламенту питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову у її відкритті розглядається на засіданні Комісії без запрошення особи, що звернулася до Комісії зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, та судді, щодо поведінки якого ця особа звернулася до Комісії (у редакції рішення ВККС України від 17 січня 2012 р. № 4/зп-12).

Відповідно до ч. 9 ст. 86 Закону розгляд дисциплінарної справи відбувається на засіданні ВККС України, на яке запрошуються особа, за зверненням якої відкрито справу, суддя, стосовно якого відкрито справу, а в разі необхідності й інші заінтересовані особи.

Сукупність зібраних та перевічених у судовому засіданні доказів свідчить, що оскаржуване рішення прийнято відповідачем на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; з урахуванням усіх обставин, що мали значення для прийняття рішення неупереджено; добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; тобто протягом розумного строку, а тому у задоволенні адміністративного позову слід відмовити.

Керуючись статтями 158–163, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні адміністративного позову К. до ВККС України про визнання незаконним рішення від 15 березня 2012 р. № 1923/дп-12 відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

ПОСТАНОВА
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 9 серпня 2012 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Цвіркуна Ю. І. (головуючий, доповідач), Веденяпіна О. А., Зайця В. С., Кочана В. М., Кравцова О. В. (судді), за участю позивача П. В., представника відповідача — С., представника третьої особи — Є., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом П. В. до Вищої ради юстиції, третя особа — Вища кваліфікаційна комісія суддів України, про оскарження рішення,

ВСТАНОВИВ:

П. В. звернувся до суду із позовом, в якому просить визнати незаконним та скасувати рішення Вищої ради юстиції «Про залишення без задоволення скарги кандидата на посаду судді безстроково П. В. на рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 21 грудня 2010 р. № 883/6-Зп про направлення матеріалів щодо його звільнення у зв'язку із закінченням п'ятирічного строку повноважень на посаді судді Знам'янського міськрайонного суду Кіровоградської області до Вищої ради юстиції для внесення подання Президентіві України про звільнення з посади судді» від 11 квітня 2012 р. № 622/0/15-12.

В обґрунтування заявлених вимог П. В. зазначає, що рішенням Вищої ради юстиції (далі — Рада) від 17 травня 2010 р. № 317/0/15-10 констатовано порушення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України (далі — Комісія) порядку проведення кваліфікаційної атестації (співбесіди), встановленого Законом України «Про судоустрій», і матеріали про звільнення позивача з посади судді Знам'янського міськрайонного суду Кіровоградської області для вирішення питання про обрання його суддею безстроково повернуто Голові Верховного Суду України, який, у свою чергу, повернув вказані матеріали за належністю до Комісії. Вказує, що відповідно до чинного на той час законодавства Комісія повинна була протягом місяця розглянути повернуті матеріали відносно нього, однак вказана вимога Закону виконана Комісією не була. Зазначає також, що невиконання Комісією рішення Ради від 17 травня 2010 р. № 317/0/15-10 на засіданні Ради 11 квітня 2012 р. не досліджувалось та відображення в рішенні Ради від 11 квітня 2012 р. № 622/0/15-12 не знайшло. Крім цього, позивач стверджує, що про засідання Комісії 21 грудня 2010 р. він не був повідомлений і не отримував копії рішення № 883/6-Зп, що прийняте на ньому.

В судовому засіданні позивач позов підтримав і просив його задовольнити повністю, посилаючись на те, що оскаржене ним до Ради рішення Комісії

від 21 грудня 2011 р. прийнято з порушенням вимог закону, проте Рада всебічно не з'ясувала усіх обставин та не врахувала зазначених ним аргументів, а тому вважає рішення відповідача від 11 квітня 2012 р. № 622/0/15-12 незаконним.

Представник відповідача позов не визнала та заперечила щодо нього, посилаючись на те, що до Ради можуть бути оскаржені рішення Комісії тільки у випадках, передбачених законом. Рішення, яке оскаржив позивач, на підставі положень закону не може бути оскаржене до відповідача, а тому його рішення прийнято на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Представник третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача підтримала позицію представника відповідача і просила відмовити у задоволенні позову, аргументуючи тим, що рішення відповідача є законним.

Заслухавши пояснення позивача, представника відповідача та представника третьої особи, а також дослідивши докази у справі, суд встановив таке.

21 грудня 2010 р. Комісією прийнято рішення № 883/6-Зп про направлення до Ради матеріалів щодо звільнення П. В. у зв'язку із закінченням п'ятирічного строку повноважень на посаді судді Знам'янського міськрайонного суду Кіровоградської області для внесення відповідного подання Президентові України. Не погоджуючись із вказаним рішенням, П. В. 9 березня 2011 р. направив до Ради скаргу, в якій просив скасувати вказане рішення та зобов'язати Комісію прийняти нове рішення.

За результатами проведеної членом Ради І. перевірки складено довідку від 5 березня 2012 р., в якій член Ради дійшла висновку про необхідність задоволення скарги позивача та скасування рішення Комісії і зобов'язання її прийняти нове рішення.

6 квітня 2012 р. позивача було запрошено на засідання секції з питань призначення суддів на посади та звільнення їх з посад Ради та засідання Ради, що відбулися 11 квітня 2012 р.

Члени секції Ради з питань призначення суддів на посади та звільнення їх з посади не досягли консенсусу щодо остаточного висновку відносно рекомендованого рішення Ради.

Рішенням Ради від 11 квітня 2012 р. № 622/0/15-2 скаргу позивача від 9 березня 2011 р. на рішення Комісії від 21 грудня 2010 р. № 883/6-Зп було залишено без задоволення, а оскаржене рішення Комісії — без змін.

Частини 1 та 4 ст. 24 Закону України «Про Вищу раду юстиції» передбачають, що засідання Вищої ради юстиції вважається правомочним, якщо на ньому присутні більшість членів Вищої ради юстиції від її конституційного складу. Рішення приймається більшістю від конституційного складу Вищої ради юстиції, якщо інше не передбачено цим Законом.

Згідно із законом Рада складається з двадцяти членів.

За результатами голосування членів Ради з 11 присутніх за задоволення скарги П. В. проголосувало лише троє, що становить меншість від конституційної більшості голосів, необхідних для прийняття відповідного рішення.

Даючи юридичний аналіз оскарженому рішенню Ради, колегія суддів враховує таке.

П. В., 4 червня 1951 р. народження, Указом Президента України від 31 серпня 2004 р. № 1026/2004 призначений строком на п'ять років на посаду судді Знам'янського міськрайонного суду Кіровоградської області. Термін повноважень закінчився 31 серпня 2009 р.

У встановленому законодавством порядку матеріали про вирішення питання стосовно надання висновку щодо можливості обрання П. В. на посаду судді безстроково було подано до Комісії, яка діяла на підставі Закону України «Про судоустрій», чинного на той час.

Рішенням цієї Комісії від 12 червня 2009 р. № 246/125-б П. В. відмовлено у наданні рекомендації для обрання на посаду судді безстроково.

На вказане рішення П. В. 14 жовтня 2009 р. подав скаргу, яку рішенням Комісії від 10 грудня 2009 р. № 773/14-св залишено без задоволення.

20 квітня 2010 р. Головою Верховного Суду України до Ради внесено подання про звільнення П. В. з посади судді Знам'янського міськрайонного суду Кіровоградської області у зв'язку з закінченням строку, на який його призначено.

Рішенням Ради від 17 травня 2010 р. № 317/15-10 зазначені матеріали було повернуто Голові Верховного Суду України для вирішення питання про обрання П. В. суддею безстроково.

В подальшому ці матеріали з Верховного Суду України направлено за належністю до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, створеної відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI.

За результатами розгляду цих матеріалів Комісія рішенням від 21 грудня 2010 р. № 883/6-Зп вирішила направити матеріали щодо звільнення у зв'язку із закінченням п'ятирічного строку повноважень на посаді судді Знам'янського міськрайонного суду Кіровоградської області П. В. до Ради для внесення відповідного подання Президентові України про звільнення судді з посади.

Відповідно до ч. 5 ст. 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI у випадках, передбачених цим Законом, рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України може бути оскаржене до Вищої ради юстиції.

На підставі положень статей 70, 77, 89 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Вища рада юстиції наділена повноваженнями переглядати та

скасовувати рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України стосовно встановлення результатів кваліфікаційного іспиту кандидата на посаду судді, про відмову в рекомендуванні кандидата для обрання на посаду судді безстроково та про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

Положення Закону України «Про Вищу раду юстиції», зокрема статей 29-2, 46, наділяють Раду такими ж повноваженнями щодо розгляду нею скарг на рішення Комісії.

Повноваження Ради, з огляду на які вона здійснює владні управлінські функції, визначені у ст. 131 Конституції України та у законах України «Про Вищу раду юстиції» та «Про судоустрій і статус суддів».

Системний аналіз відповідних норм законів України «Про судоустрій і статус суддів» та «Про вищу раду юстиції» вказує на те, що підстави перегляду та скасування Радою рішень Комісії чітко визначені законодавством, а отже, є вичерпними.

В судовому процесі встановлено, що на засіданні Комісії 21 грудня 2010 р. не розглядалося питання надання позивачу рекомендації для обрання на посаду судді безстроково, рівно як й інші питання, рішення з яких можуть бути оскаржені до Ради.

З огляду на зазначене підстави для задоволення Радою скарги позивача на рішення Комісії від 21 грудня 2010 р. № 883/6-Зп про направлення матеріалів щодо його звільнення у зв'язку із закінченням п'ятирічного строку повноважень на посаді судді відсутні.

Крім того, колегією суддів не встановлено також будь-яких порушень при розгляді питань Радою.

Формою роботи Ради є засідання секцій та Ради, дати проведення яких та порядки денні визначає Голова Ради. На засіданнях секцій попередньо розглядаються питання, віднесені до повноважень Ради відповідно до законодавства. На засіданнях Ради розглядаються зазначені вище питання разом з висновком секції (параграф 1 глави 2 розділу 1 Регламенту Ради, затвердженого рішенням Ради від 4 жовтня 2010 р. №791/0/15-10).

Пунктом 6 параграфа 3 глави 2 розділу 1 Регламенту Ради встановлено, що прийняття Радою рішень відбувається шляхом відкритого голосування у приміщенні, бути присутніми у якому іншим особам забороняється. У разі необхідності Рада може прийняти рішення про таємне голосування з конкретного питання порядку денного.

З матеріалів справи, зокрема із протоколу № 6 засідання Ради від 11 квітня 2012 р., вбачається, що на засіданні Ради 11 квітня 2012 р. було заслухано доповідь члена Ради І. про матеріали перевірки, проведеної за скаргою позивача на рішення Комісії від 21 грудня 2010 р. № 883/6-Зп, пояснення позивача, представника Комісії. За результатами голосування: «за задоволення скарги» 3, «проти» 0, «утримались» 8, прийнято рішення

№ 622/0/15-12 про залишення скарги П. В. без задоволення, а рішення Комісії від 21 грудня 2010 р. № 883/6-Зп — без змін.

З урахуванням наведеного колегія суддів доходить висновку, що оскаржуване рішення Ради прийнято на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано, обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення, а тому правові підстави для задоволення позову відсутні.

За змістом ст. 94 КАСУ витрати, що понесла сторона, не на користь якої ухвалено рішення, їй не компенсуються.

Керуючись статтями 159–163, 171-1 КАСУ, суд

п о с т а н о в и в:

У задоволенні адміністративного позову П. В. відмовити.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.